

afbetalingskøberens side vil kun foreligge, hvis han allerede ved handlens indgåelse har forsæt til at disponere over den købte genstand i strid med sælgerens rettigheder.

Således som det også fremhæves i betænkningen, er spørgsmålet om den kriminalretlige behandling af afbetalingsunderslæb af en ret beskeden praktisk interesse, da det årlige antal sager, i hvilke der sker anmeldelse for afbetalingsunderslæb, er meget begrænset.

Straffelovrådet har sympati for hovedtanken om, at den strafferetlige beskyttelse af afbetalingssælgeren kan svækkes, og man finder ingen betænkeligheder ved at tiltræde arbejdsgruppens forslag om afkriminalisering for så vidt angår forholdet mellem afbetalingssælgeren og -køberen. Den formindskelse af afbetalingssælgerens retsbeskyttelse, som en sådan afkriminalisering indebærer, vil være ubetydelig sammenholdt med den civilretlige beskyttelse, som afbetalingssælgeren har i forhold til afbetalingskøberen og senere erhververe af den solgte genstand. Til gengæld vil man ved en afkriminalisering kunne undgå tilfælde af den art, som er forekommet under den gældende ordning, hvor afbetalingssælgere på en måde, der undertiden kan virke utilbørlig, har benyttet truslen om anmeldelse for strafbart forhold som pression over for afbetalingskøbere, som har tilsidesat ejendomsforbeholdet.

Som nævnt ovenfor går arbejdsgruppen ind for en fuldstændig afkriminalisering, således at afbetalingskøberen ved salg af den købte ting heller ikke skal kunne straffes for bedrageri efter straffelovens § 279 over for den senere køber, der udsættes for at måtte afgive tingen til afbetalingssælgeren i kraft af dennes adgang til vindikation. Arbejdsgruppen henviser til, at den senere erhverver i vidt omfang vil kunne sikre sig ved at kræve forevist kvittering for sin medkontrahents (afbetalingskøberens) ret til at sælge genstanden.

Straffelovrådet finder det tvivlsomt, om man generelt kan fratage den senere godtroende erhverver enhver strafferetlig beskyttelse. Det er en kendt sag, at mange genstande handles på ganske formløs måde, og at der ved mange salg ikke er en forhåndsformodning for, at salgsgenstanden er købt på afbetaling, hvorfor der for køberen ingen særlig tilskyndelse er til at sikre sig bevis for sælge-

rens adkomst. På denne baggrund finder straffelovrådet, at man ikke generelt kan vente, at køberen af en brugt genstand foretager undersøgelser af sælgerens adkomst til tingen. Man må således anerkende, at der er tilfælde, hvor der er behov for en strafferetlig beskyttelse af den senere erhverver, og hvor muligheden for at rejse tiltale for bedrageri efter straffelovens § 279 derfor bør stå åben. Det er en forudsætning herfor, at der ikke hos den senere erhverver foreligger forhold, f. eks. viden om de rette adkomstforhold, der udelukker muligheden for at anvende § 279. Det må ligeledes være en forudsætning, at sælgeren (afbetalingskøberen) har haft forsæt til at overtræde § 279, f. eks. det nødvendige forsæt til at standse sine betalinger over for sælgeren med den virkning, at køberen bringes i den situation at måtte afstå genstanden til afbetalingssælgeren.

I modsætning til arbejdsgruppen kan straffelovrådet, som det fremgår af foranstående, kun gå ind for en afkriminalisering i forholdet mellem afbetalingssælgeren og -køberen. Også ved en sådan ordning vil man imidlertid efter rådets opfattelse kunne opnå en reel begrænsning af det område af strafbare forhold, som har forbindelse med afbetalingshandler, idet kun nogle af de afhændelser m. v., som afbetalingskøbere måtte foretage i strid med afbetalingssælgeres ejendomsforbehold, vil kunne anses som bedrageri. Som angivet ovenfor vil parternes subjektive forhold her spille ind. Ligeledes kan det tænkes, at afbetalingssælgeren ikke gør eller efter omstændighederne ikke kan gøre sit ejendomsforbehold gældende over for den senere erhverver.

En ændring af den strafferetlige behandling af afbetalingsforhold i overensstemmelse med straffelovrådets forslag bør efter rådets mening ske ved en ændring af bestemmelsen i straffelovens § 278, således at det heri som et nyt stk. 2 fastslås, at dispositioner i strid med ejendomsforbeholdet ikke omfattes af bestemmelsen. Følgende formulering foreslås:

„§ 278. For underslæb straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberegtiget vinding:

1) Tilegner sig en fremmed rørlig ting, der